DERS KUTUSU
DERSKUTUSU.COM

ÇALIŞMA KÂĞIDI
7. Sınıf · Türkçe · 5. Hafta

Ad Soyad: _____
Sınıf / No: _____
Tarih: _____

Sen Sor O Yanıtlasın — Sporda ve Yaşamda Hedefe Odaklan: Dinleme Stratejileri, Mülakat-Röportaj, Örtülü Anlam ve Cümlede Anlam (T.D.7.1, T.O.7.2, T.Y.7.3)

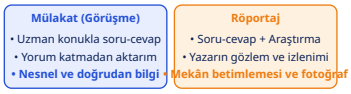
T.D.7.1 & T.O.7.2. Mülakat metnindeki ana düşünceyi, örtülü anlamı ve söz varlığını belirler. · T.Y.7.3. Mülakat ile röportajı ayırt eder; amaç-sonuç, sebep-sonuç ve koşul-sonuç ilişkilerini çözümler.

HATIRLAYALIM

- Etkin dinleme; dinleme öncesi tahmin, dinleme sırasında anahtar kelime not alma ve sonrasında özetleme aşamalarından oluşur.
- Mülakat (görüşme), uzman konukla yapılan soru-cevapların yorumsuz aktarılmasıdır; röportaj ise yazarın gözlem ve izlenimlerini de içerir.
- «Da/de, bile, yine, artık, sadece, ilk kez» gibi ifadelerden çıkarılan yan yargıya örtülü anlam denir.
- Hedef bildiren cümleler amaç-sonuç, gerçekleşmiş gerekçe bildirenler sebep-sonuç, şarta bağlı olanlar koşul-sonuç cümlesidir.

1 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki tür karşılaştırma kartlarında mülakat (görüşme) ile röportajın özellikleri verilmiştir. Kartlardaki bilgilere göre aşağıdakilerden hangisi mülakatı röportajdan ayıran temel özelliktir?



(A) Yazarın kendi kişisel yorumlarını ve mekân betimlemelerini katmadan soru ve yanıtları olduğu gibi aktarması

(B) Konuk olarak seçilen kişiye hiçbir soru yöneltilmeden yalnızca yazarın hayal gücüne dayalı kurgu yapılması

(C) Dizeler ve dörtlükler hâlinde yazılarak okurda coşku ve heyecan uyandırmayı amaçlaması

(D) Görüşme öncesinde konuk hakkında araştırma yapılmadan rastgele kapalı uçlu sorular sorulması

2 EŞLEŞTİRME

Sol sütundaki deyim ve kavramları sağ sütundaki doğru anlamlarıyla eşleştiriniz.

☐ 1. Hedefe kilitlenmek

☐ 2. Alın teri dökmek

☐ 3. Göğsünü kabartmak

☐ 4. Terim anlamlı sözcük

a) Kazanılan üstün bir başarıyla çevresindekileri ve milletini gururlandırmak

b) Bütün dikkatini ve zihinsel enerjisini ulaşmak istediği amaca toplamak

c) Spor, bilim veya sanat dalına özgü kavramları karşılayan kelime (kondisyon, set, rekor)

d) Bir başarıya ulaşmak uğruna büyük emek ve çaba harcamak

3 KISA CEVAP

Görseldeki mülakat hazırlık kartında bir öğrencinin milli okçuya sormak için yazdığı iki soru verilmiştir. Hangi soru nitelikli bir mülakat için daha uygundur? «Açık uçlu / kapalı uçlu soru» kavramlarıyla açıklayınız.



4 TABLOYU TAMAMLA

Görseldeki cümle kartlarını inceleyerek her cümlenin anlam ilişkisini (Amaç-Sonuç / Sebep-Sonuç / Koşul-Sonuç) ve cümledeki ipucu ifadeyi tablodaki boşluklara yazınız. İlk satır örnektir.



Cümle Kartı	Anlam İlişkisi Türü	İpucu Sözcük / Ek
1. Kart («Finale yükselmek için antrenman yapıyor.»)	Amaç-sonuç cümlesi	için (amacıyla)
2. Kart («Nefesini kontrol ettiği için hedefi vurdu.»)		ettiği için (-dığından)
3. Kart («Gürültüyü azaltırsan hızlı odaklanırsın.»)		
4. Kart («Dayanıklılığını artırmak üzere uzmanla görüştü.»)		üzere (amacıyla)

5 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki spor bülteni panosunda dört farklı haber cümlesi numaralandırılmıştır. Hangi haber cümlesinde doğrudan söylenmeyen bir örtülü anlam (yan yargı) yoktur?



(A) 1. Haber: Okul yüzme takımımız bu sezon da il birinciliği kupasını kaldırdı.

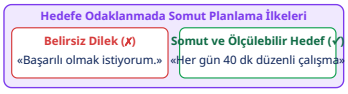
(B) 2. Haber: Genç atlet artık yarışmalardan önce zihinsel odaklanma egzersizi yapıyor.

(C) 3. Haber: Antrenörümüz, haftalık çalışma çizelgesini sabahleyin soyunma odasının panosuna astı.

(D) 4. Haber: Seçmelerde yalnızca Kaan bütün engelleri hatasız geçerek tam puan aldı.

6 AÇIK UÇLU · DÜŞÜN

Görseldeki hedef basamakları kartında «Başarılı olmak istiyorum.» dileği ile «Her gün 40 dakika düzenli kitap okuyup test çözeceğim.» hedefi karşılaştırılmıştır. Hedefe odaklanmada somut ve planlı olmanın önemini iki cümleyle açıklayınız.



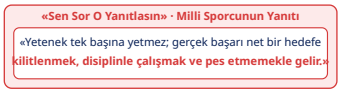
7 DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

Dinleme süreci, mülakat ve sözcük anlamıyla ilgili ifadelerden doğru olanların D, yanlış olanların Y kutusunu işaretleyiniz.

	D	Y
Dinleme sırasında konuşmacının her cümlesini kelimesi kelimesine yazmak yerine anahtar kelimeleri not almak gerekir.	☐	☐
«Müsabaka, antrenman, turnuva ve madalya» sözcükleri spor dalına ait terim anlamlı kelimelerdir.	☐	☐
Mülakat yapılırken konuğun sözünü sık sık kesip kendi görüşümüzü kabul ettirmeye çalışmak nezaket kuralıdır.	☐	☐
«Taşı delen suyun gücü değil, damlaların sürekliliğidir.» özdeyişi başarıda istikrar ve sabrın önemini vurgular.	☐	☐
Cümledeki «için» edatının yerine «amacıyla» getirilebiliyorsa o cümle kesinlikle koşul-sonuç cümlesidir.	☐	☐

8 ÇOKTAN SEÇMELİ · DÜŞÜN

Görseldeki söyleşi parçasında milli sporcunun «Sen Sor O Yanıtlasın» programında gençlere verdiği yanıt yer almaktadır. Bu parçanın ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?



(A) Sporda başarılı olmak için yalnızca doğuştan gelen fiziksel yeteneğe güvenmek yeterlidir.

(B) Kalıcı başarı; net bir hedefe odaklanmak, öz disiplinle çalışmak ve zorluklarda pes etmemekle kazanılır.

(C) Antrenman saatlerini azaltarak yalnızca yarışma gününde heyecanlanmak sporcuyu şampiyon yapar.

(D) Bir sporcunun tek amacı centilmenlik kurallarını önemsemeden her koşulda madalya kazanmaktır.

9 ŞİFRELİ KELİME

İpuçlarına karşılık gelen kavramları kutulara yazınız. Numaralı harflerle zorluklar karşısında yılmama kararlılığını anlatan kelimeyi bulunuz.

Eylemin hangi hedefle yapıldığını bildiren ilişki: ___-sonuç ☐☐☐☐

Metnin ana hatlarıyla kısaltılarak kendi cümlelerimizle yazılması ☐☐☐☐

Sporda kurallara ve rakibe saygılı davranma erdemi: ___ (centilmenlik) ☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐☐

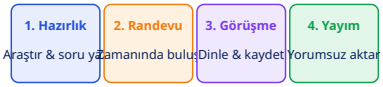
Alanında uzman kişiyle yapılan soru-cevap görüşmesi ☐☐☐☐☐☐☐

Turuncu kutulardaki harfler yukarıdan aşağıya:

_____

10 SIRALAMA

Görseldeki «Mülakat (Görüşme) Süreci Kılavuzu»na göre okul dergisi için başarılı bir bilim insanı veya sporcuyla mülakat yapacak öğrencinin izlemesi gereken adımları 1'den 4'e kadar sıralayınız.



☐ Konuktan randevu alarak görüşme günü zamanında hazır bulunmak ve konuğa nezaketle kendini tanıtmak

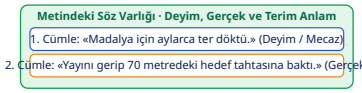
☐ Soruları sırasıyla yöneltip konuğun sözünü kesmeden dinlemek ve önemli yanıtları kayıt altına almak

☐ Görüşme sonunda konuğa teşekkür ederek alınan yanıtları anlamını değiştirmeden yazılı metne dönüştürmek

☐ Görüşülecek konuğun uzmanlık alanını, öz geçmişini ve başarılarını önceden araştırarak açık uçlu sorular hazırlamak

11 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki dört cümlede «hedef» ve «ter» sözcüklerinin kullanımları verilmiştir. Hangi seçenekteki açıklama sözcükte anlam bakımından doğrudur?



(A) 1. cümledeki «ter dökmek» ifadesi, yoğun emek harcamak anlamında gerçek anlamlı bir tamlamadır.

(B) 2. cümledeki «okçuluk hedefi» sözcüğü, tüm dikkatini toplamak anlamında mecaz anlamda kullanılmıştır.

(C) 3. cümledeki «kondisyon» ve «set» sözcükleri hiçbir bilim veya spor dalıyla ilgisi olmayan eş sesli kelimelerdir.

(D) 1. cümledeki «ter dökmek» deyim (mecaz), 2. cümledeki «hedef tahtası» ise gerçek/terim anlamlıdır.

12 BOŞLUK DOLDURMA

Cümlelerdeki boşlukları kutudaki uygun kavramlarla tamamlayınız.

röportaj · tahmin · kurgusal · örtülü · odaklanma

1. Dinleme öncesinde metnin başlığına ve görsellerine bakarak içeriği hakkında _____ yapılır.
2. Soru-cevapların yanı sıra yazarın kendi gözlem, izlenim ve fotoğraflarını içeren türe _____ denir.
3. «Sadece, bile, da/de, artık, yine» gibi sözcükler cümleye doğrudan söylenmeyen _____ anlam katar.
4. Sporda ve ders çalışırken telefon, gürültü gibi dikkat dağıtıcıları kapatmak _____ becerisini güçlendirir.

derskutusu.com · © Ders Kutusu · Tüm hakları saklıdır.